

معاونت آموزشی و پژوهشی

مدیریت پژوهش و فناوری

شیوه نامه دوره پژوهشی

پسا دکتري

تیرماه ۱۴۰۴

فهرست مطالب

مقدمه	۳
ماده ۱: تعاریف	۳
ماده ۲: اهداف	۴
ماده ۳: ضوابط و شرایط کلی	۴
ماده ۴: اولویت‌ها	۵
ماده ۵: شرایط استاد میزبان پسا دکتری	۵
ماده ۶: شرایط ورود به دوره برنامه پسا دکتری	۶
ماده ۷: طول دوره	۶
ماده ۸: تعهدات محقق پسا دکتری	۶
ماده ۹: تعهدات استاد میزبان	۷
ماده ۱۰: تعهدات دانشگاه	۷
ماده ۱۱: شرایط صدور تاییدیه پایان دوره	۷
ماده ۱۲: امور مالی دوره	۸
ماده ۱۳: نحوه ورود به دوره	۹
ماده ۱۴: سایر موارد	۹

مقدمه

به منظور تکمیل پژوهش‌های صورت گرفته در دوره دکتری و کمک به تامین نیازهای پژوهشی در سطوح عالی کشور و حفظ ارتباط علمی دانش آموختگان فرهیخته دکتری با دانشگاه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی محققان پسادکتری، دوره‌های تحقیقاتی پسادکتری در دانشگاه مراغه برگزار می‌شود. "شیوه‌نامه دوره پژوهشی پسادکتری دانشگاه مراغه" ذیل آیین‌نامه جذب و به کارگیری محققان پسادکتری شورای عالی عتف ابلاغی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ شماره ۳/۱۲/۰۱۱۵۴۳ در جلسه شماره ۲۰۳-۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۷ شورای پژوهشی دانشگاه تصویب و در بند ۴ صورتجلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ هیات رئیسه دانشگاه در ۱۴ ماده و ۳ تبصره به تصویب نهایی رسید و از تاریخ ابلاغ آن قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۱: تعاریف

آیین‌نامه جذب و به کارگیری محققان پسادکتری شورای عالی عتف - آیین‌نامه جذب و به کارگیری محققان

پسادکتری شورای عالی عتف ابلاغی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ شماره ۳/۱۲/۰۱۱۵۴۳

دوره پژوهش پسادکتری - دوره‌ای موقت با زمان معین برای دانش آموختگان دکتری است که به منظور انجام پروژه‌های تحقیقاتی/فناوری/صنعتی/کاربردی و ارتقای مهارت‌های تخصصی بدون صدور مدرک تحصیلی اجرا می‌شود. مدت دوره پسادکتری یکسال است که با تایید کارگروه تا سه سال قابل تمدید می‌باشد.

استاد میزبان پسادکتری - فردی است که عضو هیات علمی دانشگاه مراغه و واجد شرایط این آیین‌نامه بوده و مسئولیت هدایت، راهنمایی و کنترل فعالیت‌های پژوهشگر پسادکتری را بر عهده دارد.

محقق پسادکتری - فردی است با مدرک دکترای تخصصی (Ph. D) از دانشگاه‌های معتبر مورد تایید وزارت که به صورت تمام وقت در قالب ضوابط این آیین‌نامه زیر نظر فرد میزبان فعالیت می‌کند و در این دوره محقق پسادکتری حق اشتغال همزمان ندارد.

تحقیقات بنیادی - در این دوره پژوهشگر پسادکتری به عنوان همکار طرح یا پروژه تحقیقاتی استاد میزبان با مرتبه استادی یا دانشیاری فعالیت میکند طرح یا پروژه مورد نظر باید بنیادی در مرز دانش و در راستای اولویت‌های دانشگاه باشد دستاوردها اساساً باید شامل انتشار مقاله در نشریات معتبر، تألیف کتاب ثبت اختراع، تایید شده ارائه نظریه در کرسیهای نظریه پردازی و نقد و مناظره ویژه علوم انسانی یا اثر بدیع و ارزنده هنری باشد.

تحقیقات کاربردی - در این دوره پژوهشگر پسادکتری در یک طرح کاربردی فناورانه نوآورانه و کارآفرینانه که دارای قرارداد بین دانشگاه با صنعت و جامعه است زیر نظر استاد میزبان فعالیت میکند دستاوردها اساساً شامل محصول مشخص حل

مشکل یا رفع نیاز صنعت و جامع ثبت اختراع داخلی و خارجی ایجاد شرکت زایشی کمک به نوآوری و توسعه دانایی محور کشور است.

ماده ۲: اهداف

- ۱-۲- تحقق اهداف آیین‌نامه جذب و به کارگیری محققان پسادکتری شورای عالی عتف
- ۲-۲- تقاضامحور کردن فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه به منظور حل مشکلات علمی و فنی کشور؛
- ۳-۲- تولید علم و گسترش مرزهای دانش و رفع نیازهای کشور با استفاده از آخرین یافته‌های دانش جهانی؛
- ۴-۲- استفاده از ظرفیت پژوهشی موجود در دانشگاه به منظور رفع نیازهای پژوهشی کشور.

ماده ۳: ضوابط و شرایط کلی

- ۱-۳- به طور معمول طول دوره پسادکتری در دانشگاه مراغه ۱۲ ماه می‌باشد که با درخواست استاد میزبان حداکثر تا ۳۶ ماه قابل تمدید خواهد بود. دوره پسادکتری یک همکاری علمی مقطعی بین محقق پسا دکتری و استاد میزبان است و پس از پایان دوره، دانشگاه مراغه هیچگونه تعهد استخدامی و همکاری ندارد.
- ۲-۳- پژوهشگر پسادکتری در طول دوره، زیر نظارت استاد میزبان و بصورت تمام وقت در دانشگاه مراغه مشغول به انجام فعالیت پژوهشی تعیین شده خواهد بود.
- ۳-۳- دوره پسا دکتری دانشگاه مراغه پس از عقد قرارداد بین مدیریت پژوهش و فناوری و پژوهشگر پسا دکتری شروع خواهد شد.
- ۴-۳- نحوه تعامل پژوهشگر با دانشگاه در طول دوره در چارچوب این شیوه‌نامه و قرارداد پژوهشی مربوطه و سایر قوانین حاکم بر دانشگاه می‌باشد.
- ۵-۳- نتایج پژوهش‌ها در طول دوره و درآمدهای ناشی از آنها متعلق به دانشگاه مراغه بوده و پژوهشگر موظف است در انتشار نتایج علمی، مقالات، کتب، ثبت اختراعات و سایر تولیدات علمی حقوق مالکیت فکری دانشگاه مطابق شیوه‌نامه‌های موجود را محفوظ نگه دارد.
- ۶-۳- در خصوص سایر موارد که در این شیوه‌نامه لحاظ نگردیده است و یا مواردی که نیاز به تفسیر دارد، نظر شورای پژوهشی دانشگاه ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴: اولویت‌ها

۴-۱ - برنامه‌های پژوهشی پسادکتری در راستای محورهای تحقیقاتی مصوب (مثال: شورای عتف) باشد؛

۴-۲ - اجرای دوره توام با پشتیبانی و مشارکت صنایع یا سازمان‌های اجرایی مرتبط باشد؛

۴-۳ - سابقه علمی مسئول و پژوهشگر دوره پسادکتری با طرح اولیه ارائه شده مرتبط باشد؛

۴-۴ - مسیر شغلی پژوهشگر دوره پسادکتری با اهداف دوره و ماهیت طرح و تخصص استاد میزبان همسو باشد.

تبصره ۱: تشخیص و تعیین موارد فوق و سایر موارد استثناء در اختیار شورای پژوهشی یا تفویض به یک گروه تخصصی با نظر شورای پژوهشی خواهد بود.

ماده ۵: شرایط استاد میزبان پسادکتری

۵-۱ - عضو هیات علمی تمام وقت دانشگاه؛

۵-۲ - دارا بودن حداقل مرتبه دانشیاری؛

۵-۳ - دارا بودن سوابق و برنامه‌های پژوهشی مرتبط با دوره پژوهش پسا دکتری؛

۵-۴ - داشتن حمایت مالی لازم از سازمان پیشنهاد دهنده یا مجری برنامه پسا دکتری؛

۵-۵ - توانایی تامین مابه التفاوت مبلغ حقوق و مزایای پیش بینی شده در آیین‌نامه پسا دکتری شورای عالی عتف (مطابق جدول شماره ۱) مرتبط از محل طرح‌های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی و سایر اعتبارات خارج از دانشگاه.

تبصره ۲: امکان اشتراک گرنت برای جذب پژوهشگران تحقیقات بنیادی حداکثر بین دو استاد میزبان حایز شرایط وجود دارد و درصد مشارکت بصورت توافقی بین دو استاد میزبان خواهد بود.

تبصره ۳: برای پذیرش پسادکترای نوع تحقیقات کاربردی مدت قرارداد دوره پسادکترای باید در داخل محدوده زمانی طرح برون دانشگاهی قرار داشته باشد.

۵-۶ - هر عضو هیات علمی می‌تواند همزمان حداکثر از دو پژوهشگر پسادکتری بر اساس تسهیلات این آیین‌نامه میزبانی نماید. در صورتی که استاد میزبان مابه التفاوت هزینه‌های دوره پسا دکتری را در آیین‌نامه شورای عالی عتف از محل طرح‌های برون دانشگاهی خود تامین نماید، به شرط تصویب گروه و دانشکده نفر سوم هم بلامانع خواهد بود.

۷-۵- در چهار سال پیش از زمان تقاضای پژوهشگر پایه استحقاقی سالیانه را دریافت کرده و در همان بازه زمانی حداقل ۸۰ امتیاز گرنت که ۸۰ درصد آن از محل مقالات علمی پژوهشی معتبر یا طرح‌های برون دانشگاهی باشد کسب نماید.

تبصره ۴: در صورت تأمین اعتبار طرح پسادکتری از محل طرح‌های کارفرمایی خارج از دانشگاه استاد میزبان پسادکترای تحقیقات کاربردی از شرط ۸۰ امتیاز گرنت معاف می‌باشد.

ماده ۶: شرایط پژوهشگر جهت ورود به دوره پسا دکتری

۶-۱- احراز شرایط آیین نامه پسا دکتری شورای عالی عتف؛

۶-۲- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی؛

۶-۳- عدم وجود مشکل نظام وظیفه برای پژوهشگران پسا دکتری؛

۶-۴- داشتن مدرک دکتری تخصصی (Ph. D.) متناسب با پژوهش مورد تقاضا از یکی از دانشگاه‌های داخل یا خارج از کشور که به تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده باشد؛

۶-۵- سپری نشدن بیش از پنج سال از تاریخ اخذ مدرک دکتری متقاضی؛

۶-۶- اخذ پذیرش از یکی از اعضای هیات علمی واجد شرایط در دانشگاه مراغه؛

۶-۷- موافقت گروه و دانشکده با برگزاری دوره،

۶-۸- در دوره پسادکتری نوع "تحقیقات بنیادی"، داشتن حداقل سه مقاله علمی پژوهشی نمایه شده در ISC یا حداقل دو مقاله علمی پژوهشی نمایه شده در Scopus یا WOS یا مجموعاً سه مقاله از ترکیب دو نوع.

ماده ۷: طول دوره

۷-۱- دوره پژوهش پسا دکتری یک دوره تمام وقت یک ساله می‌باشد و بنا به ضرورت با پیشنهاد مجری دوره و موافقت شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده و موافقت شورای پژوهشی دانشگاه تا سه سال قابل تمدید است. تمدید قرارداد پژوهشگر بدون دریافت حقوق صرفاً منوط به یافته‌های علمی و فناوریانه مناسب و با کیفیت با درخواست استاد میزبان و تایید معاونت پژوهش و فناوری برای دو سال مقدور می‌باشد.

ماده ۸: تعهدات محقق پسا دکتری

۸-۱- انجام تعهدات مندرج در آیین‌نامه پسا دکتری شورای عالی عتف؛

۸-۲- اهتمام به امور پژوهشی در طول دوره با نظارت و هماهنگی مجری دوره؛

- ۸-۳- رعایت کلیه قوانین و مقررات آموزشی، پژوهشی و اداری دانشگاه در طول دوره؛
- ۸-۴- ارائه گزارش‌های دوره‌ای ۳ ماهه با تایید مجری دوره، گروه و شورای دانشکده به مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه؛
- ۸-۵- پژوهشگر پسا دکتری باید در طول دوره یک مقاله ISI با رتبه Q1 نمایه شده در JCR و همچنین یک مقاله Q2 حاصل از فعالیت‌های پژوهشی خود استخراج و با ذکر آدرس دانشگاه مراغه بعنوان آدرس اول منتشر (اخذ پذیرش) کند. پرداخت حقوق سه ماهه آخر پژوهشگر پسا دکتری منوط به ارائه پذیرش مقاله‌ها خواهد بود.

ماده ۹: تعهدات استاد میزبان

- ۹-۱- انجام تعهدات مندرج در آیین نامه پسا دکتری شورای عالی عتف؛
- ۹-۲- فراهم نمودن امکانات و فضای کار مناسب برای پژوهشگر با هماهنگی گروه و دانشکده؛
- ۹-۳- تامین مابه التفاوت مبلغ حقوق و مزایای پیش بینی شده در آیین نامه پسا دکتری شورای عالی عتف (مطابق جدول شماره ۱) و هزینه‌های دوره از جمله هزینه‌های پژوهش و کمک هزینه معیشتی پژوهشگر؛

ماده ۱۰: تعهدات دانشگاه

- ۱۰-۱- فراهم نمودن شرایط استفاده از امکانات دانشگاه نظیر کتابخانه، سالن غذا خوری و باشگاه ورزشی و سایر امکانات رفاهی در قبال پرداخت هزینه مطابق ضوابط مرجع مربوطه و انجام تعهدات؛
- ۱۰-۲- صدور تاییدیه پایان دوره از سوی مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه پس از گذراندن موفقیت آمیز دوره و تایید مراجع ذیربط؛
- ۱۰-۳- اخذ مجوز تردد پژوهشگر پسا دکتری را اخذ توسط مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه مراغه پس از عقد قرارداد با پژوهشگر و استاد میزبان؛
- ۱۰-۴- تنظیم و انعقاد قرارداد با محقق پسادکتری برای انجام پروژه با رعایت آیین نامه و الزامات حقوقی و قانونی دانشگاه.

ماده ۱۱: شرایط صدور تاییدیه پایان دوره

- ۱۱-۱- ارائه سمینار در مورد نتایج پژوهش‌های انجام یافته در دانشکده مربوطه توسط پژوهشگر و ارسال صورتجلسه دانشکده به مدیریت پژوهش و فناوری؛
- ۱۱-۲- در صورت تامین بخشی از هزینه های دوره از محل گرنت استاد میزبان، آن بخش از اعتبار گرنت استاد میزبان در حالت بلوکه قرار گرفته و صرفا جهت هزینه کرد در قرارداد مربوطه بعنوان بخشی از حقوق به حساب پژوهشگر دوره پسا دکتری قابل واریز می باشد.
- تبصره ۵:** در شرایط خاص که فعالیت پژوهشی منجر به تولید فناوری جدید، ثبت اختراع بین المللی، تولید دانش فنی و یا ساخت محصول جدید شود، تاییدیه این دستاوردها با تایید شورای پژوهشی دانشگاه، مشروط به انطباق با شیوه نامه ثبت مالکیت فکری دانشگاه، می تواند جایگزین مقاله گردد.

ماده ۱۲: امور مالی و اداری دوره

۱-۱۲- تامین مابه التفاوت مبلغ حقوق و مزایای پیش بینی شده در آیین نامه پسا دکتری شورای عالی عتف (مطابق جدول شماره ۱) و کلیه هزینه‌های تشکیل جلسات و سمینارها، ارزیابی دوره و همچنین هزینه‌های جانبی از محل اعتبار طرح‌های پژوهشی و فناورانه برون دانشگاهی و یا سایر اعتبارات جذب شده خارج از دانشگاه توسط پژوهشگر یا عضو هیات علمی مجری دوره و بخشی از خارج از اعتبارات پژوهشی دانشگاه تامین می‌گردد.

جدول شماره ۱			
ردیف	انواع پسادکتری	حوزه موضوعی	سقف حمایت پرداخت از سوی صندوق عتف (درصد)
۱	تحقیقات بنیادی	علوم پایه، علوم انسانی و هنر	۹۰
		سایر حوزه‌های علمی	۸۰
۲	تحقیقات کاربردی	همه حوزه‌ها	۵۰
۳	فناوری	همه حوزه‌ها	۴۰ *
۴	صنعتی	همه حوزه‌ها	صفر
* بخشی از مبلغ حمایت توسط صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری تامین می‌شود.			

۲-۱۲- در صورت برگزاری دوره توسط دانشگاه مراغه، اعتبار لازم برای حق الزحمه پژوهشگر پسادکتری از نوع تحقیقات بنیادی بصورت ۷۰ درصد از محل اعتبارات معاونت پژوهش و فناوری و ۳۰ درصد از گرنت استاد میزبان خواهد بود. این اعتبار برای نوع پسا دکترای تحقیقات کاربردی ۵۰ درصد از محل طرح برون دانشگاهی ۴۰ درصد از محل اعتبارات معاونت پژوهش و فناوری و ۱۰ درصد از محل گرنت استاد میزبان خواهد بود.

۳-۱۲- میزان حق الزحمه پژوهشگر معادل ۵۰ درصد حقوق استادیار پایه یک می‌باشد که هر سه ماه یکبار با تایید و ارسال گزارش توسط استاد میزبان به وی پرداخت خواهد شد.

۴-۱۲- تمدید قرارداد پژوهشگر بدون دریافت حقوق صرفاً منوط به یافته‌های علمی و فناورانه مناسب و با کیفیت با درخواست استاد میزبان و تایید معاونت پژوهش و فناوری برای دو سال مقدور می‌باشد.

تبصره ۶: استفاده از اعتبار معاونت پژوهش و فناوری همزمان فقط برای جذب یک پژوهشگر پسادکتری مقدور می‌باشد اما محدودیتی برای استفاده کامل از گرنت و یا اعتبار طرح‌های برون دانشگاهی برای پذیرش تعداد بیشتر وجود ندارد.

تبصره ۷: محدودیتی برای پذیرش انواع پسادکترای دیگر نظیر بنیاد ملی نخبگان بنیاد علم ایران و غیره که اعتبار آنها از محل اعتبارات دانشگاه نباشد وجود ندارد. چنانچه بخشی از اعتبارات این نوع پژوهشگران از محل اعتبارات دانشگاه باشد در خصوص تعهدات آنها در شورای پژوهش و فناوری تصمیم‌گیری خواهد شد.

۱۲-۵- در صورتیکه پذیرش پژوهشگر در قالب تفاهم نامه با شرکتها سازمانها بنیاد نخبگان و سایر سازمانهای دولتی خصوصی و نیمه دولتی یا فراخوانهای خاص باشد مفاد شرایط پذیرش پژوهشگر پسادکتری از تفاهم نامه یا فراخوان یاد شده تبعیت خواهد کرد. در مواردی که تفاهم نامه یا فراخوان مورد نظر به جزئیات اشاره نکرده باشد شیوه نامه حاضر ملاک عمل خواهد بود.

۱۲-۶- مطابق مصوبه مورخ ۹۹/۱۰/۳۰ شورای پژوهشی دانشگاه در صورت چاپ مقالاتی با نام و نشانی دانشگاه مراغه مورد تعهد و بیش از تعهدات مندرج در آیین نامه و قرارداد، پاداش آنها مطابق آیین نامه های مربوطه قابل پرداخت است.

۱۲-۷- چنانچه در هر مرحله عملکرد پژوهشگر توسط استاد میزبان تایید نشود یا عدم رعایت مفاد این آیین نامه اثبات شود پرداخت حقوق پژوهشگر متوقف خواهد شد. دانشگاه در هر مرحله حق فسخ یا خاتمه قرارداد در هر زمانی را در صورت عدم رعایت مفاد این آیین نامه یا عدم رضایت استاد میزبان از عملکرد پژوهشگر پسادکتری دارد.

ماده ۱۳: نحوه ورود به دوره

۱۳-۱- ارائه مستندات شرایط مندرج در بندهای ماده ۴، ۵ و ۶ این شیوه‌نامه به مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه توسط استاد میزبان؛

۱۳-۲- ارائه پیشنهاد طرح توسط پژوهشگر پسا دکتری براساس فراخوان دانشگاه مراغه؛

۱۳-۳- بررسی مدارک و شرایط احراز توسط مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه و معرفی پژوهشگر به مراجع ذیصلاح جهت تایید صلاحیت عمومی؛

۱۳-۴- تایید قرارداد دوره توسط مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه؛

۱۳-۵- ارائه بیمه (خویش فرما) در طول مدت دوره و یا نهادهای طرف قرارداد تامین کننده هزینه دوره جهت شروع کار؛

۱۳-۶- معرفی پژوهشگر به دانشکده، مجری دوره و نهادهای طرف قرارداد تامین کننده هزینه دوره جهت شروع کار؛

تبصره ۳: شروع فعالیت پژوهشگر در دانشگاه منوط به تایید قرارداد فی مابین مجری دوره و پژوهشگر توسط مدیریت پژوهش و فناوری دانشگاه می باشد.

ماده ۱۴. سایر موارد

۱۴-۱- محقق پسا دکتری مشمول خدمت وظیفه عمومی در صورت احراز شرایط، از مزایای امریه و یا سربازی نخبگان برخوردار می شود.